

VERKSAMHETSÅRET 2020

Stockholms
universitet

Institutionen för arkeologi och antikens kultur

Innehållsförteckning

Arkeologi ett ledande forskningsområde vid Stockholms universitet	3
År 2020 e.Kr. – farsot digitaliserar Akademien!	4
Forskning	5
Utbildning på forskarnivå	8
Utbildning på grund och avancerad nivå	13
Samverkan	18
Organisation	19
Media	22
Publikationer	24
Informations- och kontaktuppgifter	39

Arkeologi - ett ledande forskningsämne

Forskare vid Institutionen för Arkeologi och antikens kultur är unika för deras tvärvetenskapliga angreppssätt där forskningen spänner över många humanistiska- och naturvetenskapliga discipliner. Tidsspannet för våra forskare är stort och handlar om miljoner år, från djurens och människans äldsta tid till nutid, där utgångspunkt är de fysiska lämningarna och de materiella spår som de har lämnat efter sig. Med hjälp av dessa spår studeras djurens och människans livsvillkor och föreställningsvärld.

Institutionen för arkeologi och antikens kultur är utsett till ett av Humanistiska fakultetens ledande forskningsområden. Våra forskare ligger i framkant både nationellt och internationellt genom deras många samarbeten över vetenskapsområden och med andra internationella forskarmiljöer. Inom institutionen finns två, för Sverige, unika arkeologiska forskningslaboratorier och två centra: Centrum för paleogenetik och Centrum för evolutionär kulturforskning.

År 2020 e.Kr. – farsot digitaliserar Akademien!

Covid-19 fick stor spridning i hela världen under de första månaderna av 2020 och blev under mars månad klassad som en epidemi av WHO, något som påverkade miljoner människor och verksamheter över hela världen.

Stockholms universitet var inget undantag. För att minska smittspridningen ställde Stockholms universitet om till distansundervisning den 18 mars 2020 efter uppmaning från regeringen. Även all personal skickades hem för arbete hemifrån.

Trots distansbaserad undervisning var målsättningen för universitetet att kurser och program, så långt det var möjligt, skulle genomföras som planerat. Undervisningen digitaliserades under en natt och universitetets lokaler gapade tomma under vårterminen.

Institutionen fick dock dispens under vårterminen så att

masterstudenterna i osteoarkeologi kunde skriva klart sina examensarbeten samt för seminariegrävningen på Birka som ägde rum i augusti månad.

Under sensommar och tidig höst 2020 minskade smittspridningen av Covid-19 vilket ledde till att restriktionerna lättade något. Administrativ personal fanns på plats 1-2 dagar i veckan och vissa studier och tentamina bedrevs i institutionens lokaler.

Smittspridningen ökade igen under slutet av november och december, vilket innebar ökade restriktioner, vid institutionen var det bara studenternas undervisning som påverkades.

För forskare och doktorander på institutionen innebar Covid-19 och restriktionerna inställda föreläsningar, resor, konferenser och workshops.

Forskning

Konferens och symposier

Innan Covid-19 lamslog forskarvärlden så avlöpte några evenemang som planerat.

Centrum för paleogenetik, som flyttade till nya lokaler under december 2019, invigdes officiellt den 14 februari med ett symposium: *Ancient DNA in the Modern Era*. Tillsammans med föreståndarna för centret, Anders Götherström och Love Dahlén, medverkade även rektor Astrid Söderbergh Widding i, invigningen av centret. Under dagen framfördes bidrag av många namnkunniga forskare, däribland Charlotte Hedenstierna-Jonsson som tidigare varit verksam på institutionen.

För att fira Svenska Fornminnesföreningen som fyllde 150 år arrangerades ett symposium på Armémuseet den 28 februari. Symposiet, *Proffs och amatörer – fornälskare är vi allihopa*, blev ett möte där professionella och amatörer möttes för föreläsningar och diskussioner inom temat kulturarv. De ca 90 deltagarna kom bl.a. från länsstyrelser och länmuseer, Hembygdsförbundet, Svenska metallsökarföreningen, Historiska museet, Riksantikvarieämbetet och Svenska fornminnesföreningen. Nanouschka M. Burström anordnade symposiet på uppdrag av Svenska Fornminnesföreningen.

Den 11-14 juni skulle en osteoarkeologisk konferens gå av stapeln: *The Future of Past Animals: Global Perspectives in Zooarchaeology*, som anordnades av professor László Bartosiewicz. Konferensen kunde inte genomföras till följd av Covid-19 och har skjutits fram på obestämd framtid.

Projekt

Sigmund Oehrls projekt, *Forntida bilder 2.0*. En digital utgåva av de gotländska bildstenarna, fick förstärkning under 2020 genom Erasmuspraktikanten, Caroline Wilhelmsson som började den 8 januari.

Den 9000 år gamla *stenåldersboplatsen Ageröds mosse* uppmärksammades i pressen genom rubriker som, "Vårt förhistoriska arv är på väg att utplånas". Projektet om Ageröds mosse har varit ett samarbete mellan Lunds universitet (Adam Boethius) och Stockholms universitet (Jan Apel) samt statens historiska museer (Ola Magnell och Mathilda Kjällquist). Boplatsen har tidigare undersökts på 40-talet och 70-talet och under 2019 utfördes ett mindre utgrävningsarbete för att se hur sajten klarat sig under marken. Den senaste undersökningen visar förödande resultat: Ageröds förhistoriska arv är på väg att utplånas.

Två projekt som beviljades av Vetenskapsrådet under 2019, påbörjades under 2020. Det ena projektet är *Att hantera klimatväxlingar: Tre stora klimathändelserns inverkan på förhistoriska kustsamhällen och deras huvudsakliga föda*, där Kerstin Lidén (projektledare) och forskarna Aikaterini Glykou, Gunilla Eriksson och Sven Isaksson ingår.

Det andra projektet är Jonas Monié Nordin, Arkeologi, *Shared Spaces – Separated Past? A historical Archaeology of the Sámi Middle Ages and Early Modern Period in Central and Middle Sweden*. Berit Wallenbergs stiftelse beviljade två projekt under 2019 som även de påbörjades under 2020.

Anders Götherströms beviljade radsprofessur från Vetenskapsrådet påbörjades också under 2020 med projektet *Förhistoriska mikrober och människor*.

Två projekt beviljades av Berit Wallenbergs stiftelse: Jonas Monié Nordin beviljades medel för projektet *The Sámi Middle Ages in Central and Middle Sweden: A Historical-Archaeological Examination*. Anna Sörman och Karin Ojala för projektet *Medelhausbrons och Närkejärn*.

Magnus Ljunge beviljades medel från Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond för projektet *Hunters as Farmers, Farmers as Hunters – animals, humans and Landscapes in inland Scandinavia 1000 BCE – 500 CE*.

Matti Leino och Jenny Hagenblad (Linköping universitet), beviljades medel från Formas för projektet *Inhemsk genetiska resurser för grödor med extrem vädertolerans*.

Beviljade forskningsprojekt

Carl Tryggers Stiftelse beviljade Matti Leino medel för projektet *Genetiska analyser av arkeologiska kornfynd från lilla istiden*.

Anders Götherström, Centrum för paleogenetik, ingår i en internationell forskargrupp som beviljats 884 500 euro för projektet *Mapping The Neolithic Expansion In The Mediterranean: A Scientific Collective To Promote Archaeogenomics And Evolutionary Biology Research In Turkey*. Projektet är ett EU-samarbetsprojekt (CSA) som koordineras av Middle East Technical University i Ankara. Beloppet som tillfaller CPG är 224 725 euro.

Institutionen tilldelades bidrag till två projekt, i olika kategorier av Vetenskapsrådet: Eugene Costello, Arkeologiska forskningslaboratoriet, för projektet *Göda kapitalismen och möta dess konsekvenser? Utmarksbete på Irland och i Sverige 1350-1850 e.Kr.*, med 4 360 000 kr.

Det andra bidraget från Vetenskapsrådet var tidskriftsstöd (345 000 kr) till *Current Swedish Archaeology*. Projektledare: Alison Klevnäs, Arkeologi.

Markus Fjellström och Kerstin Lidén, båda vid Arkeologiska forskningslaboratoriet, har tilldelats 2 300 000kr ur Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond för det fyraåriga projektet *Archaeological surveys of melting glaciers and snow patches in Swedish Sápmi*.

Riksantikvariatet beviljade FoU medel till projekt *Digitala bilder för forskning och publik*, som ska dokumentera ett urval av hällristningar i området utanför Enköping genom en kombination av två- och tredimensionella metoder. Projektet är initierat av Fredrik Fahlander, Arkeologi, och är ett samarbete mellan Stockholms universitet, Svenskt hällristningsforskningsarkiv (SHFA) och Botark. Projektet kommer löpa över två år med start 2020.

Arja Karivieri, Antikens kultur och samhällsliv, beviljades medel för samarbete med Cambridge University med projektet *Greece between Europe and Asia, regionality, religion and culture*.

Laszlo Bartosiewicz, Osteoarkeologiska forskningslaboratoriet, beviljades medel för projektet *Aquatic resources in Bronze Age in Hungary: using high resolution study of fish remains to reflect of the evidental basis for surrent interpretation*.

Berit Wallenbergs Stiftelse beviljade Anna Sörman, Arkeologi, medel för projektet *Changing metals, changing times - Sacrificial customs, cultural connections and social transdformation during the Bronze Age - Iron Age transition*.

Alison Klevnäs, Arkeologi, beviljade medel för forskarskolan *Digital Humanities*.

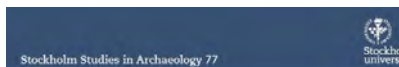
Burial textiles

Textile bits and pieces in central Sweden, AD 500-800

Anita Malmius

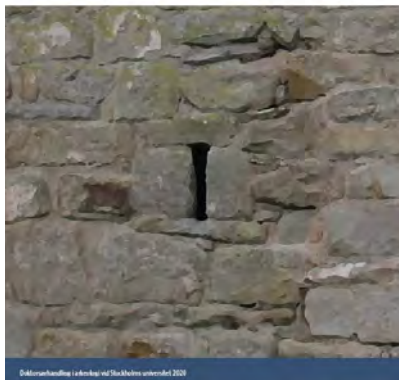
De burial Textiles in Archaeological Science at Uppsala University, Sweden 2020

Rum utan utsikt

Fönster och ljus i medeltida byggnader

Linda Qviström

Doktorsavhandling i arkeologi vid Stockholms universitet 2020

Utbildning på forskarnivå

Disputationer

Under 2020 ägde totalt nio disputationer rum, var av två kunde ske på plats vid universitetet. De digitala disputationerna var rent formellt som de traditionella, men de öppnade upp för en publik över hela världen – något som var mycket uppskattat.

Årets första disputation ägde rum den 10 januari och Anita Malmius, vid Arkeologiska forskningslaboratoriet, disputerade på avhandlingen *Burial textiles: Textile bits and pieces in central Sweden, AD 500–800*.

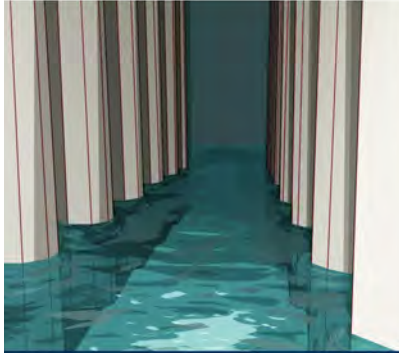
Den 31 januari disputerade Linda Qviström, Arkeologi, med avhandlingen *Rum utan utsikt: Fönster och ljus i medeltida byggnader*.

Den första digitala disputationen på institutionen ägde rum den 3 april. Therese Emanuelsson-Paulson, vid Antikens kultur och samhällsliv, la fram sin avhandling *Polygonal Columns in Greek Architecture*. Detta var institutionens första digitala disputation och Humanistiska fakultetens andra.

Polygonal columns in Greek architecture

Therese Emanuelsson-Paulson

Doctoral Thesis in Archaeology and Classics at Stockholm University, Sweden 2020

Food Cultures in Sápmi

An interdisciplinary approach to the study of the heterogeneous cultural landscape of northern Fennoscandia AD 600–1900

Markus Fjellström

Doctoral Thesis in Scientific Archaeology at Stockholm University, Sweden 2020

PhD Thesis

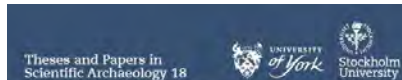
Tatiana Richtman Feuerborn

Genomic Insights into the Population History of Circumpolar Arctic Dogs

Supervisors:

Anders J. Hansen
Loren Dalén
Mikael Holmér
Sven André Lindén
Kerstin Lidén

Submitted: 29th February 2020

Palaeodiet and Infant Feeding in Coastal Arctic Settlements

Insights from stable isotope analysis of bone and dentine collagen and amino acids

Alison Harris

Doctoral Thesis in Scientific Archaeology at Stockholm University, Sweden 2020

Den 17 april disputerade Tatiana Richtman Feuerborn vid the University of Copenhagen, med avhandlingen *Genomic Insights into the Population History of Circumpolar Arctic Dogs*. Hon var först att disputeras i Sverige inom nätverket Marie Curie ArchSci2020. Tatiana Richtman Feuerborn har arbetat vid det Arkeologiska forskningslaboratoriet på institutionen samt vid The GLOBE Institute, the University of Copenhagen.

ArchSci2020 är ett samarbete mellan Stockholms universitet och universiteten i York, Groningen och Köpenhamn. Doktoranderna har bedrivit sina forskarstudier vid två av de fyra universiteten.

Den 8 maj, disputerade Markus Fjellström, vid Arkeologiska forskningslaboratoriet, med avhandlingen *Food Cultures in Sápmi: An interdisciplinary approach to the study of the heterogeneous cultural landscape of northern Fennoscandia AD 600–1900*. Avhandlingen korades till bästa bok om matkultur i kategorin "university press" i Sverige, och har möjlighet att ta hem första plats i tävlingen "The international Gourmand Awards competition for Best in the World". Vinnaren utses i Paris den 5 juni, 2021.

Alison Harris disputerade den 7 oktober på avhandlingen *Subsistence and Infant Feeding Practices in Coastal Arctic Settlements*. Harris doktorerade inom nätverket Marie Curie ArchSci2020, och har arbetat vid det Arkeologiska forskningslaboratoriet på institutionen samt på BioArch: Department of Archaeology, The University of York.

Den 16 oktober disputerade Vasiliki Papakosta, vid Arkeologiska forskningslaboratoriet på avhandlingen *Early pottery use among hunter-gatherers around the Baltic*.

Den 26 oktober disputerade Aripekka Oskari Junno vid University of Groningen. *Bringing home animals: Final-stage Jomon and Okhotsk Culture food technologies*. Junno doktorerade inom nätverket Marie Curie ArchSci2020, och har arbetat vid det Arkeologiska forskningslaboratoriet på institutionen samt på The Arctic Centre at the University of Groningen.

Årets sista disputation ägde rum den 11 november. Mirja Arnshav, Arkeologi, la fram sin avhandling *De små båtarna och den stora flykten: Arkeologi i spåren av andra världskrigets baltiska flyktbåtar*.

Theses and Papers in
Scientific Archaeology 17

Early Pottery Use among Hunter-Gatherers around the Baltic Sea

Vasiliki Papakosta

Doctoral Thesis in Scientific Archaeology at Stockholm University, Sweden 2020

Bringing Home Animals: Final-Stage Jomon and Okhotsk Culture Food Technologies

Aripekka Oskari Junno

De små båtarna och den stora flykten

Arkeologi i spåren av
andra världskrigets
Baltiska flyktbåtar

Mirja Årnshav

WORLD ACADÉMIC PRESS

Nyantagna doktorander

Två nya doktorander anställdes från den 1 september vid avdelningen för Arkeologi.

Tori Falck kommer i avhandlingen *Tradisjon, innovasjon og pragmatisme. Sosiale perspektiver på drivkrefter bak endringer i maritim teknologi i Viken (AD1050-1700)*, ge en helhetsbild av skeppshistoriskt material och särskilt studera de mindre båtarna som fiskebåtar och lastfartyg. Båtteknologi är i fokus och särskilt förändringen av teknologin under 1050-1700 e.Kr.

Meghan Mattsson McGinnis avhandling *Doing Things with Rings: Working from object to action in a study of Late Iron Age ritual life*, kommer att undersöka religiösa ritualer där amuletringar fungerat som votivgåva, detta som ingång till en bredare analys av religion under den senare delen av järnåldern.

Forskarseminarier

På institutionen finns två högre seminarier, dels i arkeologi och dels i antikens kultur och samhällsliv. Forskarseminarier i arkeologi inkluderar också laborativ arkeologi, osteoarkeologi och numismatik.

Flera seminarier blev under våren 2020 inställda p.g.a. Covid-19, men ganska snabbt ställdes även de om och blev digitala.

Under våren gavs sju seminarier, varav två var digitala (15 planerade) och under hösten gavs tio seminarier digitalt. Antikens kultur och samhällsliv hade under våren planerat tolv seminarier, utav dessa genomfördes sex och under hösten var tio seminarier planerade, nio av dem genomfördes digitalt och ett ställdes in.

Doktorandmöten

Doktoranderna vid institutionen har haft totalt åtta möten under 2020. Två möten var fysiska och resterande sex möten ägde rum digitalt. Årsmötet hölls i oktober 2020 då valdes Anton Larsson till ny ordförande.

Seminarie serien *Tid för forntid*, organiserades under våren av doktoranderna vid avdelningen Arkeologi (ansvaret ambulerar mellan de olika avdelningarna). En, mycket välbesökt, föreläsning hölls den 27 februari men resterande seminarier blev inställda p.g.a. Covid-19.

Doktoranddagen, som traditionellt anordnas av doktorandrådet blev, även den, inställd under 2020.

Utbildning

Grund- och avancerad nivå

Pandemins avtryck på institutionens undervisning

Höstens undervisning och vårens undervisning avslutades och påbörjades enligt schema, men p.g.a. Covid-19 fick vårterminen fick en helt ny riktning. Beslutet att stänga universitetet från den 18 mars och övergå till digitalundervisning p.g.a. Coronaepidemin drabbade studenterna särskilt hårt och fick lektorerna att ändra sin undervisning över en natt, och ställde oerhört stora krav på universitetets alla lärare.

Vid institutionens alla avdelningar ges praktiska moment i undervisningen, som inte låter sig ”översättas” till teoretiska föreläsningar. Särskilt drabbade detta studenter vid det arkeologiska forskningslaboratoriet och det osteoarkeologiska forskningslaboratoriet, där mycket av undervisningen är praktisk. Enligt beslut från rektor fick avsteg från kursplanen göras under rådande pandemi och det fanns även möjlighet att söka dispens för att kurser, med exempelvis praktisk undervisning, om Folkhälsomyndighetens rekommendationer om antal personer på plats efterlevdes.

Institutionen sökte dispens för två kurser under vårterminen. Det ena gällde masterstudenter med inriktning osteoarkeologi som behövde ha tillgång till benmaterial för att kunna skriva sina examensarbeten. Den andra dispensen gällde fältkursen i laborativarkeologi, en kurs där utgrävningen är förlagd till Birka. Båda dispensererna beviljades.

Antikens kultur och samhällslivs kurs Arkeologi i Grekland, 7.5hp, har undervisning både i Stockholm och i Grekland. Under rådande omständigheter kunde kursen inte genomföra momentet i Grekland. Studenterna fick möjlighet att göra hela kursen i Sverige alternativt skjuta upp Greklandsdelen till våren 2021.

Coronapandemin fortsatte att påverka undervisningen även under hösten, men nu var det tillåtet att ha undervisning på universitetet där maximalt åtta personer medverkade. Detta innebar att exempelvis fornsaksundervisning och seminarier kunde erbjudas studenterna i små grupper. Även detta ställde stora krav på lektorer som var tvungna att fyrdubbla vissa moment i undervisningen. Oavsett denna möjlighet så var merparten av undervisningen under hösten 2020 digital, precis som under våren. Kursen *Osteologi I*, ställdes in under våren, med förhoppning om att kunna ges både hösten 2021 och våren 2022.

Kurser och program

Institutionen för arkeologi och antikens kultur har under 2020 givit 27 olika kurser på grund- och avancerad nivå. I utbudet fanns det en ny kvällskurs i numismatik hösten 2020, Mynt som arkeologisk och historisk källa, 7,5hp, kursansvarig var Jens Christian Moesgarden.

Institutionen har ett kandidatprogram där studenter kan välja Arkeologi eller Antikens kultur och samhällsliv som studiegång. Hösten 2020 påbörjade 34 studenter programmet.

Masterprogrammet i Arkeologi kan läsas med fyra inriktningar: Antikens kultur och samhällsliv, Arkeologi, Laborativ arkeologi och osteoarkeologi. Sammanlagt var det 13 studenter som påbörjade masterprogrammet.

Fältkurser

Den grundläggande fältkursen (delkurs i Arkeologi II) för avdelningen Arkeologi blev under våren 2020 helt digital. Den teoretiska delen som av bestod av föreläsningar och seminarier skedde via Zoom medan den praktiska delen, som bestod av inventeringsövningarna, utförde studenterna i sitt närområde. Anders Carlsson och Fredrik Fahlander ansvarade för kursen.

Avdelningen för arkeologi ger även en avancerad fältkurs, denna kurs genomfördes som en digital utgrävning. Jan Apel ansvarade för kursen.

Fältkursen som gavs av Arkeologiska forskningslaboratoriet var förlagd till Birka (Björkö) Under rådande pandemi ansöktes om dispens som tillstyrktes av dekan på HumFak, efter genomförd riskbedömning. Kursansvarig tillika utgrävningsledare var Sven Isaksson, även Lena Holmquist och Markus Fjellström deltog som ledare i fält. Första kursdelen var på distans, där studenterna fick skriva en prospekteringsrapport utifrån 2019 års kartering. Fältarbetsdelen genomfördes mellan den 3-21 augusti, då studenterna bland annat genomförde en prospektering i praktiken. Efterbearbetningen blev även denna "på distans", vilket innebar att de fick skriva en rapport utifrån de analyser de hann göra i fält.

Erasmusutbyten

Institutionen har 14 Erasmus+ partneruniversitetet, vilket ger studenter vid institutionen möjlighet att studera vid universitet i Bulgarien, Finland, Frankrike, Grekland, Norge, Polen, Storbritannien, Tjeckien och Tyskland.

Våren 2020 var det två studenter från institutioner som åkte på utbyte, den ena till Grekland och den andra till Norge. Studenten som åkt till Grekland valde att avbryta sina utbytesstudier p.g.a. Covid-19. Studenten som åkte till Norge valde att stanna hela sin studietid. Under hösten 20 hade institutionen inga studenter som åkte på utbytesstudier. Två franska studenter kom dock under hösten till institutionen, det skulle även ha kommit två studenter från Belgien, men deras utbyte ställdes in p.g.a. pandemin.

Avdelningen ger en engelskspråkig kurs, The Viking Age in Northern Europe and along the Eastern Routes (7,5 hp), som är mycket populär bland utbytesstudenter från hela universitetet. Det var 14 utbytesstudenter från institutioner på hela universitet som läste kursen våren 20.

Övrigt

Institutionen och Stockholms universitet centralt anordnar olika evenemang för studenter. Ett, återkommande evenemang, på institutionen är en s.k. Arbetsmarknadsdag där både studenter och anställda träffas. Alumner från institutionens avdelningar och enheter brukar hålla föreläsningar. För våren 2020 hade Allan Klynne, Pernilla Flyg och Sofie Bergenbrant, tackat "ja". Även Tove Söderström skulle ha berättat om drivhuset. En utställning om Geijvall var också planerad. Arbetsmarknadsdagen blev inställd, men vi hoppas att alla talare har möjlighet att tala vid nästa arbetsmarknadsdag.

Öppet hus som går av stapeln i mars varje år blev även det inställt. Vid dessa tillfällen brukar studenter och studievägledare (studierektorer) tillsammans representera institutionen. Årets Öppet hus blev digitalt och enbart studievägledarna deltog.

Ämnesrådet (ÄRA), med Elis Wibacke som ordförande, var en aktiv del av institutionen och studenter fanns representerade i alla råd vid institutionen.

Pedagogiska möten

Den årliga lektorskongressen där lärare, studievägledare och studierektorer diskuterar olika temata ställdes in på grund av Covid-19.

Sven Isaksson är vår pedagogiska kontaktperson gentemot Centrum för universitetsläroverutbildningen CeUL) och han har även varit anställd 10 % vid CeUL som en av redaktörerna för nyhetsbrevet Aktuell högskolepedagogisk forskning.

Samverkan

Institutionen samverkar aktivt med det omgivande samhället genom att erbjuda uppdragsutbildning, öppna föreläsningar och annan populärvetenskaplig verksamhet, samt uppdragsforskning.

Trots pandemiår har Arkeologiska- och Osteologiska forskningslaboratorierna anlitats för flera uppdragsanalyser inom och utanför universitetet.

Ett återkommande evenemang är seminarieriet *Tid för forntid*. Våren 2020 anordnade Arkeologins doktorander föreläsningarna. En välbesökt föreläsning hölls den 27 februari men resterande seminarier blev inställda p.g.a. Covid-19. Inga seminarier hölls hösten 2020.

Föreläsningar riktade till den intresserade allmänheten ställdes in under 2020, men genom filmer, inspelade föreläsningar, poddar och inslag på Sveriges Radio kunde forskare nå ut med deras arbete.

Professor i numismatik Jens-Christian Moesgaard föreläste om *Vikingatida myntfynd i Hjälarp* i en UR-produktion från den 2 december 2020.

Det producerades två filmer under året. Den ena handlade om Gotlands bildstenar och presenterades av arkeologen och historikern Sigmund Oehrl. Den andra filmen kommer från Birka och visar studenters och lärares arbete under fältkursen som ges av Arkeologiska forskningslaboratoriet.

Boksläpp av *Arktiska spår: Natur och kultur i rörelse*, ägde rum digitalt och livesändes från Nordiska museet. Professor Kerstin Lidén är en av författarna och deltog i en paneldiskussion i samband med evenemanget.

Vår forskare Matti Wiking Leino avslutade en serie av fyra program som har behandlat våra vanligaste sädeslag. Det fjärde och sista programmet behandlade vetet och sändes i programmet Meny, Sveriges Radio.

Forskaren och arkeologen Torun Zachrisson medverkade tillsammans med Olof Sundqvist (Religionshistoria Stockholms universitet), och Henrik Williams (Uppsala universitet) i Bildningspodden. Där diskuterades runstenar som var vikingatidens minnesmärken, konstverk och reklampelare.

Forskaren Jonas Monié Nordin medverkade i Vetenskapsradion (Sveriges Radio) och berättar om hur stormaktstidens Sverige såg på och behandlade sina samiska medborgare, en historia om både fredlig samexistens och maktmissbruk.

Organisation

Institutionen för arkeologi och antikens kultur har ett 80-tal anställda på fem avdelningar/enheter samt Centrum för evolutionär kulturforskning och Centrum för paleogenetik.

Vi har ett stort utbud med kurser inom grund- och avancerad nivå. Forskar utbildningen ges från 2020 i fyra olika inriktningar, arkeologi, antikens kultur och samhällsliv, laborativ arkeologi och osteoarkeologi.

Den administrativa och tekniska personalen sitter på plan 2 och 3. Studieadministratörer och studievägledare sitter på plan 3 och serverar studenter från alla enheter/avdelningar. På plan 2 sitter IT- och husansvarig, ekonomihandläggare, den administrativa chefen och prefekten.

Den årliga julkonferensen med efterföljande julbord ägde rum den 10 december och var digital.

Personal

Pågående rekryteringar

Tillsättningen av den nya professorn i Arkeologi, Andrew Jones har p.g.a. coronaepidemin skjutits upp till mitten av 2021

Nyanställningar

Ny i professor i numismatik och penninghistoria är Jens Christian Moesgaard och han påbörjade sin tjänst i februari.

Vendela Kempe Lagerholm, Centrum för paleogenetik, har varit föräldraledig under 2020 då har Erik Ersmark varit vikarierande forskningsingenjör.

Petter Larsson anställdes som laboratorieassistent vid Centrum för paleogenetik, inom Anders Götherströms Knut och Alice Wallenbergs projekt. Mário Rui da Ribeira Vicente anställdes som postdoktor i Anders Götherströms rådsprofessorsprojekt (tjänsten är 1 år).

Arkeologiska forskningslaboratoriet gästades av forskaren Tiina Väärä, en månad och Edvardas Simcenkas, doktorand, under två veckor.

Arkeologi anställde forskare och postdoktorer genom olika projekt: Jonas Monier Nordin, Magnus Ljunge, Anna Sörman, Karin Ojala. Chelsea Budd var gästforskare vid avdelningen under tre månader. Caroline Wilhelmsson, doktorand via Erasmusutbyte, arbetade med Sigmund Oehrls projekt.

Vera Winken var projektanställd på Centrum för evolutionär kulturforskning, under tre månader för att arbeta med simulatören.

Befordringar

Ann-Louise Schallin befordrades till professor i antikens kultur och samhällsliv.

Sven Kalmring, Arkeologiska forskningslaboratoriet befordrades till docent.

Nyanställda doktorander

Tori Falck och Meghan Mattsson McGinnis anställdes som doktorander vid avdelningen för Arkeologi.

Pensioneringar och entledigande

Kerstin Lidén och Mats Burström lämnade sina uppdrag som prefekt och stf prefekt den sista december 2020.

Avtackning och slutseminarium för Kenneth Jonsson, Numismatiska forskningsgruppen, var planerad till 18 mars men flyttats pga. Corona. Den 4 november hölls slutseminariet: *Vad har forskningen i numismatik bidragit med till kunskapen om äldre tider i norra Europa?*

Vid avdelningen för Arkeologi slutade, Torun Zachrisson och Cecilia Ljung.

Vid Centrum för evolutionär kulturforskning slutade Kimmo Eriksson, Fredrik Jansson, Markus Jonsson och Anna-Lena Löfgerg.

Vid Arkeologiska forskningslaboratoriet slutade Eugene Costello, Alison Harris, Maiken Hemne Bro-Jorgensen, Jack Dury, Markus Fjellström och Dalia Pokutta.

Vid avdelningen Antikens kultur och samhällsliv slutade Åke Engsheden och Andreas Winkler sina anställningar.

Ekonomihandläggare Jun Enqvist slutade sin anställning.

Media

Radio och poddar

Vår forskare **Matti Wiking Leino** avslutade en serie om fyra program som har behandlat våra fyra vanligaste sädeslag, vete, råg, korn och havre. Det fjärde och sista programmet behandlade vetet, som kom till Sverige för 6000 år sedan. Det sändes i programmet Meny, Sveriges Radio.

Matti Wiking Leino har också medverkat i Vetenskapsradions nyheter (Odlas med P1, Sveriges radio) om en äldre sort av bondbönan, som nu åter odlas på Färsna gård i Norrtälje.

Docent **Torun Zachrisson** tillika forskningschef på Upplandsmuseet medverkade tillsammans med Olof Sundqvist, professor i religionshistoria vid Stockholms universitet, och Henrik Williams, runolog och professor i nordiska språk vid Uppsala universitet Bildningspodden där de diskuterade runstenar. Runstenar var vikingatidens minnesmärken, konstverk och reklampelare och var färgstarka monument längs landsvägen eller på gården. Idag är de ovärderliga källor till fornnordiskt liv.

Film & TV-inslag

Projektet *Ancient images 2.0. A digital edition of the gotlandic picture stones* presenteras i en ny film, *Stenarnas berättelse/Arkeologi för nördar*. Arkeologen och historikern Sigmund Oehrl arbetar på Fornsalen i Visby med ett pågående projekt för Stockholms universitet. Genom att jämföra motiven på Gotlands bildstenar med ikonografin på andra platser får han sensationella resultat.

Professor i numismatik Jens Christian Moesgaard berättar om *vikingatida myntfynd och fyndet i Hjälarp*. Eftersom det finns få skriftliga källor från vikingatiden är myntfynden viktiga för vår kunskap om perioden. Föreläsningen är inspelad på Historiska museet i Stockholm och arrangeras av Sveriges ekonomiska museum - Kungliga myntkabinettet. Sändes av UR samtidigt den 2 december 2020.

Aktuellt sände den 26 maj ett reportage om Anders Götherströms forskningsresa till Somaliland. Anders Götherström som arbetar med gammalt DNA (aDNA) är på jakt efter människans äldsta historia och förhoppningen är att de benen som fraktats till laboratoriet i Stockholms universitet är några av pusselbitarna till människans ursprung.

Pris och utnämningar/utmärkelser

Årets måltidsakademiens pris inom kategorin Historisk måltidslitteratur går till **Ann-Marie Hansson** och **Uaininn O'Meadhra** och deras bok *Växternas Stockholm: fossila växtrester och skriftliga källor berättar*.

Markus Fjellströms avhandling *Food Cultures in Sápmi: An interdisciplinary approach to the study of the heterogeneous cultural landscape of northern Fennoscandia AD 600–1900* är nominerad till världens bästa bok om matkultur. Avhandlingen har redan korats till bästa bok om matkultur i kategorin "university press" i Sverige, men har även möjligheten att kamma hem första plats i tävlingen *The international Gourmand Awards competition for Best in the World*. Vinnaren utses i Paris den 5 juni, 2021.

Matti Wiking Leino har utnämnts till årets agronom, ledamot i Kålrotsakademien och hans bok om spannmål har utsetts till årets bästa historiska måltidslitteratur.

Digitala evenemang

Den 18 november ägde en digital och livesänd bokrelease rum på Nordiska museet: *Arktiska spår: Natur och kultur i rörelse*. **Kerstin Lidén**, arkeologiska forskningslaboratoriet var en av författarna. Vid boksläppet deltog hon även i ett panelsamtal tillsammans med Dr. Annika E. Nilsson och professor Martin Jakobsson, bokens redaktör Lotten Gustafsson Reinius agerade moderator.

Publikationer

- Ahlin Sundman, E. & Kjellström, A. 2020. 'Medieval Masculinities and Violence', *European Journal of Archaeology* 23:4, 567-584.
- Álvarez-Fernández, N., Martínez Cortizas, A. & López-Costas, O. 2020. 'Atmospheric mercury pollution deciphered through archaeological bones', *Journal of Archaeological Science* 119.
- Andrén, A. 2020. 'Archaeology', i *The Pre-Christian religions of the North. History and Structures: Basic Premises and Consideration of Sources*, 135-160.
- Andrén, A. 2020. 'Bengt Thordeman (1893-1990)', i *Svenska arkeologer* (ed. Gräslund, A.-S.), 247-254.
- Andrén, A. 2020. 'Carl Georg Brunius (1792-1869)', i *Svenska arkeologer* (ed. Gräslund, A.-S.), 29-34.
- Andrén, A. 2020. 'Borgare såväl i staden som på landsbygden? Relationen mellan Visby och Gotland cirka 1250-1375', i *Land og by på tværs: 1000-1800: festskrift till Bjørn Poulsen i anledningen af 65-årsdagen* (eds. Jespersen, M. L. & Thelle, M.), 203-215.
- Andrén, A. 2020. 'Det osyrade brödet mellan kärlek och hat', i *Eros, philia, agape: Kärlekens kulturhistoria*, 165-180.
- Andrén, A. 2020. 'The Spatial and Temporal Frame', i *The Pre-Christian Religions of the North. History and Structures*, 205-214.
- Andrén, A. 2020. 'Divine Twins', i *The pre-Christian Religions of the North. History and Structures*, 1453-1463.
- Andrén, A. 2020 'Historical and Social Contexts', i *The Pre-Christian Religions of the North. History and Structures*, 391-443.
- Andrén, A. 2020. 'Mats P. Malmer (1921-2007)', i *Svenska arkeologer* (ed. Gräslund, A.-S.), 435-442.
- Andrén, A. 2020. 'Ragnar Blomqvist (1901-1983)', i *Svenska arkeologer* (ed. Gräslund, A.-S.), 281-288.

Andrén, A. 2020. 'Searching for new central places', i *Re-Imagining periphery: archaeology and text in Northern Europe from Iron Age to Viking and Early Medieval periods* (eds. Ch. Hillerdal & K. Ilves), 71-77.

Andrén, A. 2020. 'Stafgarðar Revisted', i *Making the profane sacred in the Viking age: essays in honour of Stefan Brink* (eds. I. García Losquino, O. Sundqvist, D. Taggart), 109-120.

Andrén, A. 2020. 'Sun and Moon', i *The Pre-Christian religions of the North. History and Structures: Conceptual Frameworks. The Cosmos and Collective Supernatural Beings* (eds. J. P. Schjøt, J. Lindow & A. Andrén), 1465-1480.

Andrén, A. 2020. 'Ullr', i *The Pre-Christian religions of the North. History and Structures: Conceptual Frameworks. The Cosmos and Collective Supernatural Beings* (eds. J.P. Schjødt, J. Lindow & A. Andrén), 1363-1370.

Arnshav, M. 2020. *De små båtarna och den stora flykten*, Stockholm Studies in Archaeology/ Forum Navales skriftserie. Avhandling.

Arnshav, M. 2020. 'Flyktingkällan i Katthammarsvik – om fördrivning av tid och människor', *Meta*, 89-109.

Arnshav, M. 2020. 'Från Östersjön till Sonoraöknen', *Aktuell marinarkeologi*, 23-33.

Aspöck, E., Klevnäs, A. & Müller-Scheeßel, N. 2020. 'The archaeology of post-depositional interactions with the dead: an introduction', i *Grave disturbances: The archaeology of post-depositional interactions with the dead* (eds. E. Aspöck, A. Klevnäs & N. Müller-Scheeßel), 1-26.

Aspöck, E., Gerdau-Radonic, K. & Noterman, A. A. 2020. 'Reopening Graves for the Removal of Objects and Bones: Cultural Practices and Looting', i *Routledge Handbook of Archaeoethanatology*.

Audy, F. & Burström, N. M. 2020. 'Närkes vikingatida skatter och mynt', *Metalldetektering inom arkeologi och forskning*, 67-93.

Barclay, K. & Kolk, M. 2020. 'The Influence of Health in Early Adulthood on Male Fertility', *Population and Development Review* 46, 757-785.

Bartosiewicz, L. 2020. 'Turkey (*Meleagris gallopavo* Linne, 1758) remains from Hungary', *Quaternary International* 543, 135-141.

Bergerbrant, S. & Klevnäs, A. 2020. 'Editorial', *Current Swedish Archaeology* 28, 7-9.

Bergström, A. (et al.). 2020. 'Origins and genetic legacy of prehistoric dogs', *Science* 370 (6516), 557-563.

Bernard, A. & Kolk, K. 2020. 'Are Young Swedes Moving More? A Cohort Analysis of Internal Migration by Move Order', *European Journal of Population* 36, 601-615.

Blank, M., Sjögren K.-G. & Storå, J. 2020. 'Old bones or early graves? Megalithic burial sequences in southern Sweden based on 14C datings', *Archaeological and Anthropological Sciences* 12:4.

Blankholm, H. P. (et al.). 2020. 'Dangerous food. Climate change induced elevated heavy metal levels in Younger Stone Age seafood in northern Norway', *Quaternary International* 549, 74-83.

Boethius, A., Kjällquist, M., Magnell, O. & Apel, J. 2020. 'Human encroachment, climate change and the loss of our archaeological organic cultural heritage', *PLoS ONE* 15:7.

Boethius, A. (et al.). 2020. 'Quantifying archaeo-organic degradation – A multiproxy approach to understand the accelerated deterioration of the ancient organic cultural heritage at the Swedish Mesolithic site Ageröd', *PLoS ONE* 15:9.

Burström, M. 2020. 'När viljan att tro vinner över lusten att veta', *Svenska Dagbladet*.

Costello, E. 2020. 'Hill farmers, habitats and time', *Landscape research* 45:8, 951-965.

Coutinho, A. (et al.). 2020. 'The Neolithic Pitted Ware culture foragers were culturally but not genetically influenced by the Battle Axe culture herders', *American Journal of Physical Anthropology* 172, 638-649.

Daróczy-Szabó, M., Kovács, Z. E., Raczky, P. & Bartosiewicz, L. 2020. 'Pending danger: Recent Copper Age lion (*Panthera Leo* L., 1758) finds from Hungary', *International journal of osteoarchaeology* 30, 469-481.

- Dirrigr Jr, F. J., Brush, T., Morales-Muñiz, A. & Bartosiewicz, L. 2020. 'Prehistoric and historical insights in avian zooarchaeology, taphonomy and ancient bird use', *Archaeological and Anthropological Sciences* 12.
- Domínguez-Rodrigo, M. (et al.). 2020. 'Artificial intelligence provides greater accuracy in the classification of modern and ancient bone surface modifications', *Scientific Reports* 10:1, 4-7.
- Dussex, N. (et al.). 'Moose genomes reveal past glacial demography and the origin of modern lineages', *BMC Genomics* 21:1.
- Düwel, K., Nedoma, R. & Oehrl, S. 2020. 'Die Jenseitsreise in der Ikonographie der gotländischen Bildsteine', i *Between the Worlds. Contexts, Sources and Analogues of Scandinavian Otherworld Journeys*, 21-87.
- Emanuelsson-Paulson, T. 2020. *Polygonal columns in Greek architecture*, Avhandling.
- Emanuelsson-Paulson, T. 2020. 'Polygonala kolonner i grekisk arkitektur', *Medusa. Svensk tidsskrift för antiken* 41:3, 47-49.
- Engsheden, Å. 2020. *Egyptiska röster på Medelhavsmuseet*.
- Engsheden, Å., 2020. 'Recension av J.-L. Fournet, The rise of Coptic. Egyptian versus Greek in Late Antiquity (The Rostovzeff Lectures), Oxford & Princeton: Princeton University Press 2020. 224 pp', *Opuscula* 20, 243-244.
- Eriksson, K. (et al.). 2020. 'Cultural Variation in the Effectiveness of Feedback on Students' Mistakes', *Frontiers in Psychology* 10.
- Eriksson, K. 2020. 'Gender Differences in the Interest in Mathematics Schoolwork Across 50 Countries', *Frontiers in Psychology* 11.
- Eriksson, K., Vartanova, I., Strimling, P. & Simpson, B. 2020. 'Generosity Pays: Selfish People Have Fewer Children and Earn Less Money', *Journal of Personality and Social Psychology* 118:3, 532-544.
- Eriksson, K., Björnstjerna, M. & Vartanova, I. 2020. 'The Relation Between Gender Egalitarian Values and Gender Differences in Academic Achievement', *Frontiers in Psychology* 11.

Eriksson, K. & Pontus Strimling, P. 2020. 'Using Models to Predict Cultural Evolution From Emotional Selection Mechanisms', *Emotion Review* 12:2, 79-92.

Eriksson, N. 2020. 'Between lion figureheads and lions of fashion' i *The imagery of the sea: figureheads and symbols* (ed. Almqvist, K. & Helmbäck Tirén S.), 223-231.

Eriksson, N. 2020. 'Byggnadsarkeologi på havets botten: Om rumslighet och vardagliga praktiker ombord på tidigmoderna skeppsvrak i Dalarö hamn', i *Aktuell marinarkologi: Texter från ett seminarium på Vasamuseet och Sjöhistoriska museet, Stockholm, 13-14 maj 2019* (eds. Edberg, R & Eriksson, N.) 71-82.

Eriksson, N. 2020. 'Figureheads and Symbolism Between the Medieval and the Modern', *The Mariner's Mirror* 106:3, 262-276.

Eriksson, N. 2020. 'Maktanspråk snidade i trä', *Skulpturerna på Vasa*, 43-60.

Eriksson, N. 2020. 'Mellan galjonslejon och modelejon', *Havets bildspråk*, 223-233.

Eriksson, N. 2020. 'Skisser, modeller och schampluner', i *Fredrik Henrik af Chapman*, 33-47.

Eriksson, N. 2020. 'Sveriges äldsta skeppsrutning', *Forum navale* 76, 14-44.

Fahlander, F. 2020. Becoming Dead: Burial assemblages as vitalist devices. *Cambridge Archaeological Journal* 30:4, 555-569.

Fahlander, F. 2020. 'The partial and the vague as a visual mode in Bronze Age rock art', i *Images in the making: Art-process-Archaeology* (eds. I.-M. Back Danielsson & A. M. Jones), 204-217.

Fahlander, F. 2020. 'The Stacked, the Partial, and the Large: Visual Modes of Material Articulation in Mälaren Bay Rock Art', i *Contrasts of the Nordic Bronze Age: Essays in Honour of Christopher Prescott* (eds. K. I. Austvoll, M. Hem Eriksen, L. Melheim, L. Prøsch-Danielsen, & L. Skogstrand), 127-137.

Fahlander, F. 2020. 'Unruly bones and efficacious stones: Materialities of death in Early Christian post-burial interactions of central-eastern Sweden', i *Grave disturbances: the archaeology of post-depositional interactions with the dead* (eds. E. Aspöck, A. Klevnäs & Nils Müller Schéeßel), 27-41.

Fjellström, M., Eriksson, G., Angerbjörn, A. & Lidén, K. 2020. 'Approaching historic reindeer herding in Northern Sweden by stable isotope analysis', *Journal of Nordic Archaeological Science* 19, 63-75.

Fjellström, M. 2020. *Food Cultures in Sápmi: An interdisciplinary approach to the study of the heterogeneous cultural landscape of northern Fennoscandia AD 600–1900*.

Fjellström, M. 2020. *Glaciärrarkeologisk inventering vid Sálajieгна- och Stuorajiegnaglaciärerna i Norrbottens län, Lappland (23-26 augusti 2019)*, rapport.

Feuerborn, T. R. (et al.). 2020. 'Competitive mapping allows for the identification and exclusion of human DNA contamination in ancient faunal genomic datasets', *BMC Genomics* 21:1.

Ghirlanda, S., Lind, J. & Enquist, M. 2020. 'A-learning: A new formulation of associative learning theory', *Psychonomic Bulletin & Review* 27, 1166-1194.

Glykou, A. 2020. 'Seals on the ice: intergrating archaeology, zooarchaeology and isotopic studies to discuss some aspects of lanscape use and subsistence choices in Stone Age societies of the Baltic Sea', i *Coastal Landscapes of the Mesolithic, human engagement with the cost from the Atlanticto the Baltic Sea* (ed. A. Schülke), 300-320.

Glykou, A. 2020. 'Transitions during Neolithisation Processes in Southern Scandinavia: New Insights from Faunal Remains and Pottery from the site Neustadt LA 156 in Northern Germany', i *Past Societies: Human Development in Landscapes*, 13-26.

Harris, A. J. T. (et al.). 2020. 'Archives of human-dog relationships: Genetic and stable isotope analysis of Arctic fur clothing', *Journal of Anthropological Archaeology* 59.

Harris, A. J. T. (et al.). 2020. 'Diversity in Labrador Inuit sled dog diets', *Journal of Archaeological Science* 32.

Harris, A. 2020. *Palaeodiet and Infant Feeding in Coastal Arctic Settlements*, avhandling.

Holmquist, L. 2020. '700-tal – älgmannen och ynglingen' i *Begravd på Birka: Tre århundraden, fyra vikingaliv* (ed. L. Wåhlander).

Jansson, F., Birkelund, G. E. & Lillehagen, M. 2020. 'Segregation within school classes: Detecting social clustering in choice data', *PLoS ONE* 15:6.

Jon-And, A., Ornelas de Avelar, J. & Álvarez López, L. 2020. 'Contact, variation and change in Angolan Portuguese', *Bulletin of Hispanic studies* (Liverpool 2002) 97:1, 81-103.

Junno, A. 2020. *Bringing home animals: Final-stage Jomon an Okhotsk Culture food technologies*, avhandling.

Junno, A. (et al.). 2020. 'Evidence of increasing functional differentiation in pottery use among Late Holocene maritime foragers in northern Japan', *Archaeological research in Asia* 22.

Juras, A. (et al.). 2020. 'Mitochondrial genomes from Bronze Age Poland reveal genetic continuity from the Late Neolithic and additional genetic affinities with the steppe populations', *American Journal of Physical Anthropology* 172:2, 176-188.

Kaal, J. (et al.). 'Reconstruction of 7500 years of coastal environmental change impacting seagrass ecosystem dynamics in Oyster Harbour (SW Australia)', *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology* 558.

Kalmring, K. & Holmquist, L. 2020. 'Reviving Birka's Black Earth Harbour: The results of the 2015/2016 Field Campaign', i *Viking Encounters: Proceedings of the eighteenth Viking Congress, Denmark, August 6-12, 2017* (eds.A. Pedersen & S. M. Sindbæk), 249-256.

Karivieri, A., Berg, R., Germoni, P. & Tammisto, A. 2020. 'Catalogue', i *Life and Death in a Multicultural Harbour City: Ostia Antica from the Republic through Late Antiquity* (ed. A. Karivieri), 449-525.

Karivieri, A. 2020. 'Introduction', i *Life and Death in a Multicultural Harbour City: Ostia Antica from the Republic through Late Antiquity* (ed. A. Karivieri), 19-25.

Karivieri, A. 2020. 'Living in Apartment Blocks and domus, Lighting in Homes and Public Spaces', i *Life and Death in a Multicultural Harbour City: Ostia Antica from the Republic through Late Antiquity* (ed. A. Karivieri), 123-127.

Karivieri, A. 2020. 'New Trends in Late Antique Religions, Beliefs and Ideas', i *Life and Death in a Multicultural Harbour City: Ostia Antica from the Republic through Late Antiquity* (ed. A. Karivieri), 371-385.

Karivieri, A. 2020. 'Ostia as Centre of Production', i *Life and Death in a Multicultural Harbour City: Ostia Antica from the Republic through Late Antiquity* (ed. A. Karivieri), 209-218.

Karivieri, A. 2020. 'The Archaeology of Athens in Late Antiquity', i *Athens II: Athens in Late Antiquity*, 73-82.

Karivieri, A. 2020. 'Theatre and Pantomime, Gladiatorial Games and venationes – Animal Hunts', i *Life and Death in a Multicultural Harbour City: Ostia Antica from the Republic through Late Antiquity* (ed. A. Karivieri), 295-303.

Karivieri, A. 2020. 'Ostia, porten till Rom', *Medusa. Svensk tidsskrift för antiken* 41:1, 39-45.

Karivieri, A., 2020. 'Ostia, portti Roomaan -näyttely ja kansainvälinen Ostia-tutkimus', *Roma. Villa Lanten Ystävien vuosikirja* XIV, 45-56.

Karivieri, A., 2020. 'Reading emotions in Pompeian wall paintings and mosaics', i *Reading Roman emotions: Visual and textual interpretations* (eds. von Ehrenheim, H. & Prusac-Lindhagen, M.), 107-116.

Kivikero, H., Gustavsson, R. & Storå, J. 2020. 'Sealing economy: Exploring seals as resources in the Åland islands ca. 1100-1700 CE through zooarchaeology and account books', *Journal of Archaeological Science* 29.

Kjellström, A. 2020. 'Bioarchaeological Aspects of the Early Stage of Urbanization in Sigtuna, Sweden', i *The Bioarchaeology of Urbanization: The Biological Demographic and Social Consequences of Living in Cities* (eds. Betsinger, T. K. & DeWitte S. N.), 119-145.

Klevnäs, A. 2020. '“Robbed in antiquity”: grave opening in seventh-century East Kent – stimulated by cross-channel influences?', *Archaeologia Cantiana* 140, 1-24.

Kolk, M. & Andersson, G. 2020. 'Two Decades of Same-Sex Marriage in Sweden: A demographic Account of Developments in Marriage, Childbearing, and Divorce', *Demography* 57:1, 147-169.

Lempiäinen-Avci, M., Lundström, M. Huttunen S. & Leino, M. W. 2020. 'Archaeological and Historical Materials as a Means to Explore Finnish Crop History', *Environmental Archaeology* 25:1, 37-52.

Leroi, A. M. (et al.). 'On revolutions', *Palgrave Communications* 6.

Linderholm, A. (et al.). 2020. 'Corded Ware cultural complexity uncovered using genomic and isotopic analysis from south-eastern Poland', *Scientific Reports* 10:1.

Lindow, J. & Anders Andrén, A. 2020. 'Worlds of the Dead', i *The Pre-Christian Religions of the North. History and Structure: Social Geographical and Historical context, and communication between Worlds* (eds. J. P. Schjødt, J. Lindow & A. Andrén), 897-926.

Lindström, T. 2020. 'Retrieving, Curating and Depositing Skulls at Pitted Ware Culture Sites', *Current Swedish Archaeology* 28, 147-179.

Lindström, T. & Patriksdotter, A. 2020. 'Förbisedda föremål', *Fornvännen* 115:2, 73-80.

Ljung, C. 2020. 'Elite Memorials and Social Networks', i *Viking encounters*, 286-302.

Ljung, C. 2020. 'Regional diversity and religious change – Late Viking Age burial and commemoration on Öland and Gotland', i *Relations and Runes: The Baltic Islands and Their Interaction During the Late Iron Age and Early Middle Ages* (eds. L. Kitzler Åhfeldt, Ch. Hedenstierna-Jonson, P. Widerström & B. Raffield), 167-182.

López-Costas, O., Kylander, M & Álvarez, N. 2020. 'Human bones tell the story of atmospheric mercury and lead exposure at the edge of Roman World', *Science of the Total Environment* 710.

Lord, E. (et al.). 2020. 'Pre-extinction Demographic Stability and Genomic Signatures of Adaptation in the Woolly Rhinoceros', *Current Biology* 30:19, 3871-3879.

Magnell, O., Gummesson, S., Molin, F. & Zetterlund, P. 2020. 'Mesolithic deer hunting- Prey choice of red deer (*Cervus elaphus*) based on age and sex distributions', *Journal of Archaeological Science* 29.

Malmius, A. 2020. *Burial textiles: textile bits and pieces in central Sweden, AD 500-800*, avhandling.

Martínez Cortizas, A. & López Costas, O. 2020. 'Linking structural and compositional changes in archaeological human bone collagen', *Scientific Reports* 10:1.

Moesgaard, J. C. 2020. 'Brudesølvet på Amager', *Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad* 4, 109-117.

Moesgaard, J. C. & Guillaume, S. 2020. 'Coinage as Catalyst for Societal Chang', i *Viking Encounters, Proceedings of the Eighteenth Viking Congress*, 211-219.

Moesgaard, J. C. 2020. 'Gårdsanger i Corona-tider', *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad* 3), 86-86.

Moesgaard, J. C. 2020. 'I skyggen af 500-årsjubilæet for blodbadet i Stockholm', *Svensk Numismatisk Tidsskrift* 7, 153-159.

Moesgaard, J. C. 2020. 'Metaldetektorens vidnesbyrd', *Fund & Fortid* 1, 22-27.

Moesgaard, J. C. 2020. 'Olavsløven i stof og metal', *Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad* 1, 28-29.

Moesgaard, J. C. 2020. 'Om At Bestemme 1000-Tals Mønter Fra Lund: En Forskningsoversigt', *Myntstudier* 1, 37-51.

Moesgaard, J. C. 2020. 'Recension av Monica Golabiewski Lannby, Kung Knut Eriksson och Penningarna, Stockholm 2019', *Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad* 4, 122-123.

Moesgaard, J. C. 2020. 'Recension av Bengt Holmén, Gunnar Holsts stiftelse för numismatik 1991-2015, Göteborg 2019', *Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad* 4, 123-124.

Moesgaard, J. C. 2020. 'Review of Stephan Doswald, Inventar der Fundmünzen der Schweiz 13 Canton Zug III, Bern 2018', *Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad* 2, 59-60.

- Mustakallio, K. & Karivieri, A. 2020. 'Contacts over the Sea', i *Life and Death in a Multicultural Harbour City*, 73-82.
- Myrberg Burström, N. 2020. 'A Treasured Persona', *Current Swedish Archaeology* 28, 247-278.
- Myrberg Burström, N. 2020. 'Nordiskt numismatiskt forskarsymposium IX i Helsingfors', *Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad* 2, 52-54.
- Myrberg Burström, N. 2020. 'Frida Ehrnsten har disputerat!', Rapport från Frida Ehrnstens disputation med avhandlingen Pengar för gemene man? Det medeltida myntbruket i Finland, Helsingfors 16 november 2019, *Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad* 2, 55-56.
- Myrberg Burström, N. 2020. 'Från brödbyte och silverpenningar till kontantuppror', *Svenska dagbladet*.
- Naidoo, T. (et al.). 2020. 'Y-Chromosome Variation in Southern African Khoe-San Populations Based on Whole-Genome Sequences', *Genome Biology and Evolution* 12:7, 1031-1039.
- Noterman, A. A & Cervel, M. 2020. 'Enluminures, dessins, restitutions: Quelles images pour la réouverture des sépultures et la manipulation des ossements?', I *Ritualiser, gérer, piller: Rencontre autour des réouvertures de tombes et la manipulation des ossements* (eds. A. Noterman & M. Cervel).
- Noterman, A. A., Aspöck, E. & Klevnäs Alison. 2020. 'La perturbation des sépultures au haut Moyen Âge: discussion et collaboration européenne', I *Ritualiser, gérer, piller: Rencontre autour des réouvertures de tombes et la manipulation des ossements* (eds. A. Noterman & M. Cervel).
- Oehrl, S. 2020. 'Gotland's largest picture stone rediscovered', *Fornvännen* 1, 51-54.
- Oehrl, S. 2020. "I am Eagle" – Depictions of raptors and their meaning in the art of Late Iron Age and Viking Age Scandinavia (c. AD 400–1100), i *Raptor on the fist – falconry, its imagery and similar motifs throughout the millennia on a global scale* (ed. O. Grimm).
- Oehrl, S. & Precht, J. 2020. 'Runen aus Bierden', *Jahrbuch für den Landkreis Verden*, 212-223.

Ojala, K. & Sörman, A. Medelhavsbrons i Närke', *Medusa. Svensk tidsskrift för antiken* 41:1, 28-34.

Pacory, J., Noterman, A. A., Chapelain de Seréville-Niel, C. & Paillard, D. 2020. 'Le pillage de sépultures sur le site de "Michelet", Lisieux (Calvados, IVe-IXe siècle, Calvados)', I *Ritualiser, gérer, piller: Rencontre autour des réouvertures de tombes et la manipulation des ossements* (eds. A. Noterman & M. Cervel).

Papakosta, V. 2020. *Early Pottery Use among Hunter-Gatherers around the Baltic Sea, Theses and papers in scientific archaeology*, avhandling.

Papakosta, V., Lopez-Costas, O. & Isaksson, S. 2020. 'Multi-method (FTIR, XRD, PXRF) analysis of Ertebølle pottery ceramics from Scania, southern Sweden', *Archaeometry* 62:4, 677-693.

Pokutta, D. A., Borodovskiy, A. P., Oleszczak, L., T'rh, P. & Lidén. K. 2020. 'Laser ablation inductively coupled plasma mass spectrometry (LA-ICP-MS) Sr-87/Sr-86 isotope data from scythian Iron age barrows in Altai, Russia', *Data in Brief* 29.

Richtman Feuerborn, T. 2020. *Genomic insights into the population history of circumpolar Arctic dogs*, avhandling.

Robson, H. K. (et al.). 2020. 'Walnuts, salmon and sika deer: Exploring the evolution and diversification of Jomon "culinary" traditions in prehistoric Hokkaid', *Journal of Anthropological Archaeology* 60.

Run'is, D., Leino, M., Lepse, L. & Goreta Ban, S. 2020. 'Genetic characterization of European potato onion (*Allium cepavar Aggregatum* G. Don) collections', *Genetic Resources and Crop Evolution* 68, 657-665.

Salmi, A-K. (et al.). 2020. 'Zooarchaeological and stable isotope evidence of Sámi reindeer offerings', *Journal of Archaeological Science* 29.

Simcenka, E., (et al.). 2020. 'Isotopic dietary patterns of monks: results from stable isotope analyses of a seventeenth-eighteenth century Basilian monastic community in Vilius, Lithuania', *Archaeological and Anthropological Sciences* 12:5.

Sinding, M.-H. S. (et al.). 2020. 'Arctic-adapted dogs emerged at the Pleistocene-Holocene transitiond', *Science* 368 (6498), 1495-1499.

Storå, J., Gummesson, S., Westermark, A. & Molin, F. 2020. Osteologisk analys av skelettfynd från Verkstadsvägen: Arkeologi Motala. Rapport.

Tixier, B., Noterman, A. A., Grange, G. Corrochano, A. 2020. 'Les réouvertures de tombes de la nécropole du haut Moyen Âge de Vitry-la-Ville (Marne)', *I Ritualiser, gérer, piller: Rencontre autour des réouvertures de tombes et la manipulation des ossements* (eds. A. Noterman & M. Cervel).

Viberg, A., Gustafsson, C. & Andréén, A. 2020. 'Multi-Channel Ground-Penetrating Radar Array Surveys of the Iron Age and Medieval Ringfort Bårby on the Island of Öland, Sweden', *Remote Sensing* 12:2.

Winkler, A. 2020. 'Priests Petitioning the Police (P.Brit.Mus. EA 10650)', *Zeitschrift für ägyptische Sprache und Altertumskunde* 147:1, 115-129.

Zachrisson, T. 2020. 'Öland during the Late Iron Age and Early Middle Ages (550-1200 AD): A donkey between two strips of hay, i *Relations and Runes: The Baltic Islands and Their Interactions During the Late Iron Age and Early Middle Ages* (eds. L. Kitzler Åhfeldt, Ch. Hedenstierna-Jonsson, P. Widerström & B. Raffield), 107-126.

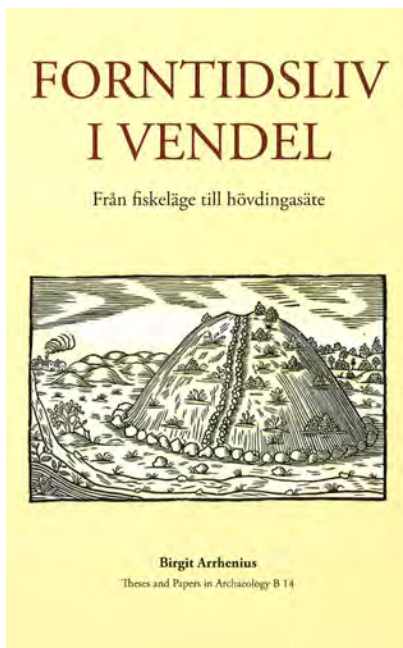
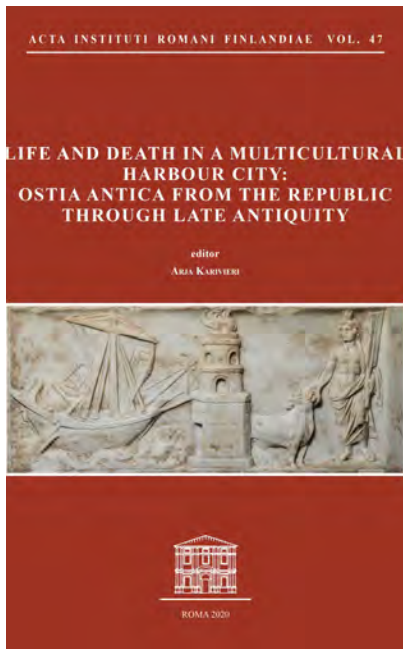
Zachrisson, T. 2020. 'Medial storm och kollegiala morranden', *Saga och Sed*, 53-72.

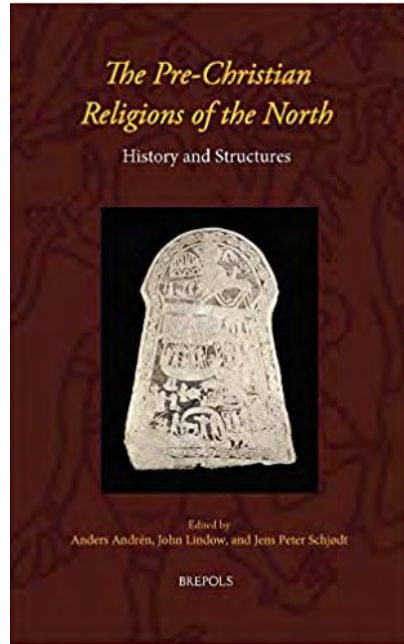
Zachrisson, T. 2020. 'Ritual Space and Territorial Boundaries in Scandinavia', i *Making the profane sacred in the Viking age: essays in honour of Stefan Brink* (eds. I. García Losquino, O. Sundqvist & D. Taggart), 85-98.

Zachrisson, T. 2020. 'Sigtuna: An Urban Hub in the Viking World and its Roots, i *Viking Encounters: proceedings of the eighteenth Viking Congress, Denmark, August 6-12, 2017* (eds. A. Pedersen & S. M. Sindørg), 268-285.

Zachrisson, T. 2020. 'The martial function of the central places', i *Vikings across boundaries: Viking-age transformations Vol. II* (eds. H. L. Aannestad, U. Pedersen, M. Moen, E. Naumann & H. Lund Berg), 212-235.

Zachrisson, T. 2020. 'VikingAge society, its realms and the importance of iron: Reflections on the historical background and emerging networks', i *Iron and the Transformation of Society: Reflexion on Viking Age Metallurgy* (eds. C. Karlsson & G. Magnusson), 89-140.

Zachrisson, T. & Andrén, A. 2020. 'Ritual Space', i *The Pre-Christian Religions of the North. History and Structures: Social, Geographical, and Historical Contexts, and Communication between Worlds* (eds. J. P. Schjødtt, J. Lindo & A. Andrén), 671-723.

Informations- och kontaktuppgifter

Prefekt

Kerstin Lidén
 prefekten@ark.su.se
 tfn 08-16 43 70

Ställföreträdande prefekt

Mats Burström
 prefekten@ark.su.se
 tfn 08-16 20 95

Administrativ chef

Maria Wojnar-Johansson
 tfn 08-16 21 77
 administrativchef@ark.su.se

Studierektor

Lena Holmquist
 tfn 08-16 21 78
 studierektor@ark.su.se

Ställföreträdande studierektor

Anders Carlsson
 tfn 08-16 33 70
 studierektor@ark.su.se

Studierektor forskarutbildningen

Mats Burström
 tfn 08-16 20 95
 mats.burstrom@ark.su.se

Ämnesansvarig Antikens kultur och samhällsliv

Lena Sjögren
 lena.sjogren@antiken.su.se
 tfn 08-16 22 34

Ämnesansvarig Arkeologi

Mats Burström
 mats.burstrom@ark.su.se
 tfn 08-16 20 95

Ämnesansvarig Laborativ arkeologi

Kerstin Lidén
 kerstin.liden@afl.su.se
 tfn 08-16 43 70

Ämnesansvarig Osteoarkeologi

László Bartosiewicz
 laszlo.bartosiewicz@ofl.su.se
 tfn 08-16 46 19

facebook.com/stockholmsuniversitet

nstagram.com/stockholmuniversity

twitter.com/stockholms_univ

